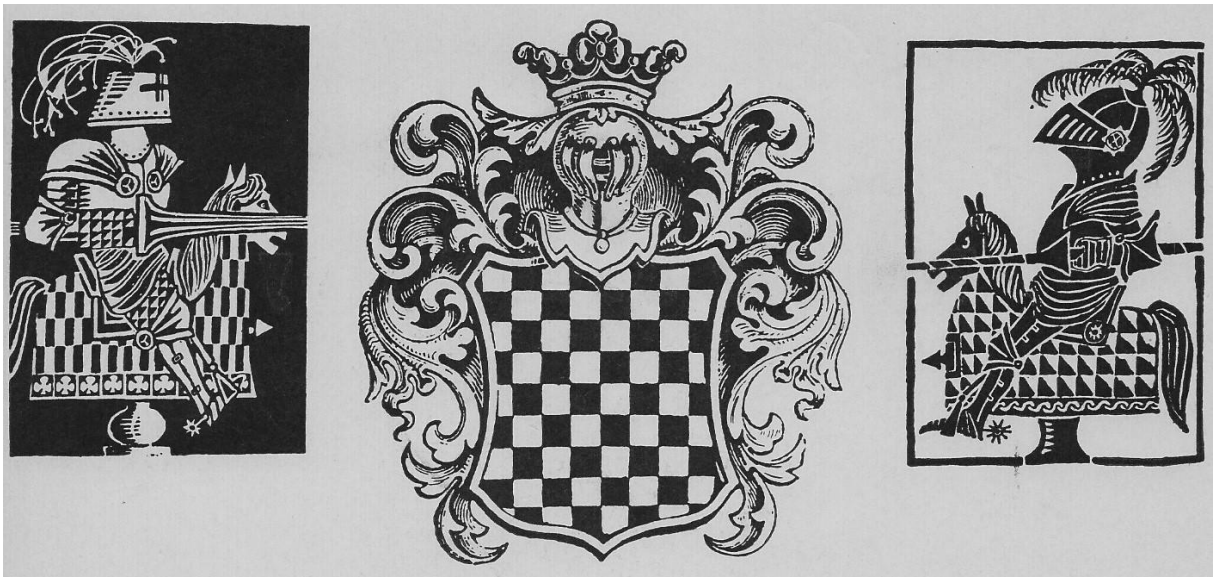

Schaak-Schild-Digitaal

Contact en Informatie

Schaakkring Boris Spassky Schilde

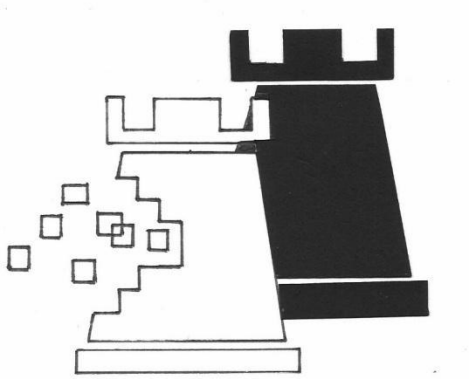

NR. 1 – September 2021

Nieuwe start. Nieuwe traditie?

In de vroege jaren 70 begon BSS met een tijdschrift, aanvankelijk onder de titel “Kontakt–en informatieblad SCHAAKKRING BORIS SPASSKY SCHILDE”. Marcel De Roeck was redacteur van dienst.

Er verschenen toen al eindspelstudies van Ward Stoffelen en probleemstellingen van Pierre Van Craenenbroeck. Stilaan begon Ignace Vandemeulebroucke meer en meer op te duiken, de naam “Schaakschild” kwam tot stand bij aflevering 102, en Ignace nam de redactie op zich. Dat hield hij vol tot nummer 400, ongetwijfeld een grootse prestatie.

De meeste van de afleveringen van Schaakschild hebben we in ons bezit. We gaan proberen die zo goed mogelijk te schikken, zodat leden er in kunnen grasduinen en er eventueel kunnen ontlenen.

Na Schaakschild kwamen er twee afleveringen van “Pionier”, een samenwerking van Paul Kersten, Maarten Sysmans en Sander Jacobs. Het was een prachtig initiatief, het zijn en blijven twee unieke, schitterende uitgaven, maar door allerlei redenen niet vol te houden. Later is Paul Kersten gestart met het gewaardeerde “Flash”, maar ook dat is stilgevallen.

We hebben het idee opgevat om weer met een tijdschriftje te beginnen, maar dan enkel digitaal. De bedoeling is 2–maandelijks een uitgave te verzorgen, die we via mail doorsturen, en ook op de website zal te zien zijn. Daarin zal clubnieuws verschijnen, en mogelijk ook eindspelen en probleemschaak. We hopen ook dat leden hun inbreng doen! Een interessante partij die ze speelden, met wat commentaar, of schaaknieuws dat ze hier of daar opvingen. Als je iets boeiends hebt, stuur het dan door naar Luc.

We beginnen heel bescheiden, het is een probeersel, en hoe lang we het gaan volhouden, weten we niet. Mogelijk is het een begin van een nieuwe traditie?

Lucas

P.S. Ik vond in Schaakschild 102 (januari 1980) een voorwoord over de nieuwe naam van het tijdschrift: “Schaakschild”. Grappig en zo typisch Ignace! Zie volgende bladzijde.

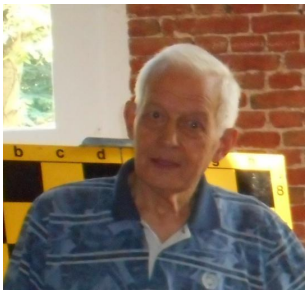

Hierbij de originele bladzijde … Nostalgie!

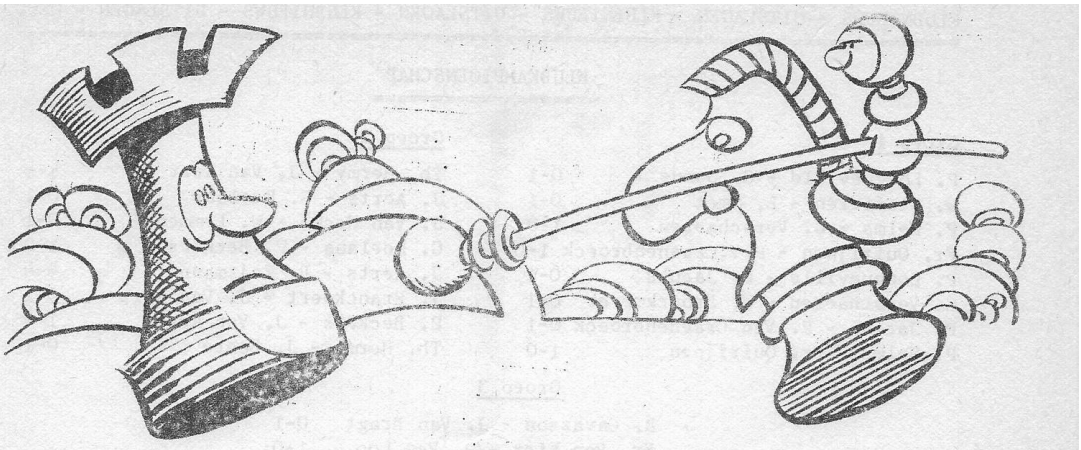

n° 102 - januari 1980

HET HAD GEEN NAAM !

De honderdentweede editie van dit onberispelijk gebleven tijdschrift zit in een gloednieuw kleedje. Althans, als alles naar wens en plan verloopt. Eigenlijk had dit best iets vroeger kunnen gebeuren, maar er waren nog oude omslagen ter beschikking, en die konden we - om ekonomische redenen-toch niet wegsmijten.

Niet dat een nieuwe omslag zo belangrijk is. Vroeg of laat raaks alles uitgeput, zelfs het geduld van de Vlaming. Maar nieuw is wel, dat het tijdschrift van heden af een naam heeft, een titel. Het HAD immers geen naam, en dat drong pas goed door, toen we enkele binnen- en buitenlandse reakties op nummer 100 kregen: "Hoe heet dat tijdschrift nu eigenlijk ?"...

Deze bij herhaling gestelde vraag viel samen met de nuchtere Helms-opmerking dat we er door zaten, door de voorraad omslagen, wel te verstaan. Ergo twee vliegen in één klap. De lezers mogen zich niet laten afleiden door de nieuwe omslag met de idyllische illustratie. Naar loffelijke gewoonte blijft de inhoud verder even onberispelijk. Alleen heten we voortaan "Schaak-Schild", en voor diegenen, die het thuis moeten uitleggen waarom, weze verteld dat schaken nog altijd onze hobby (of respektievelijk passie, manie) is, en 'schild' mits één lettertje fantazie op de gemeentelijke naam slaat. Jawel, zo zit dat.

Nu is die grens-beschrijving voor inboorlingen van andere gemeenten geen grond om zich te ergeren. Net zoals het jeugdtoernooi is het tijdschrift al ver de kom van de gemeente ontgroeid. Daarenboven is het goed voor het oog als er af en toe - ook in de vormgeving zelf - kleine wijzigingen gebeuren. Tot tot onze grote en pas mannelijk geworden vreugde de na-oorlogse plooirok plaats maakte voor de mini vonden wij dat geweldig. Toen de mini dan weer de baan ruimde voor de alles-omvattende en alles verbergende lange rok vonden velen dat eng, anderen fijner. Het is en blijft een kwestie van smaak, en tenslotte went een mens aan alles.

Hoewel die mini ...

Ieder zijn meug, zei de boerin, en ze reeds op haar varken naar de kerk.

Clubnieuws

Na een vreemde, moeilijke periode, staan veel leden te popelen om weer live te kunnen schaken. Zoals we jullie al mailden, willen we het voorzichtig aanpakken. We beginnen ergens half september, als de Baron Gaston weer open is, terug te schaken, voor het Hendrik Baelen–tornooi. Op 12 oktober volgt de Algemene Vergadering + Blitz–tornooi en op 19 oktober hopen we dan eindelijk te starten met het Clubkampioenschap!

Nog twee te onthouden data: onze familie–BBQ gaat door in het dorpshuis van 's Gravenwezel op zondag 12–9, en op 26–9 is er de Verenigingendag van Schilde, 's namiddags op de parking van de Werf 44. Wij zullen daar aanwezig zijn met een stand. Kom gerust even langs!

We gaan ook de jeugdwerking nieuw leven inblazen: vanaf januari 2022 zullen jongeren opnieuw de kans krijgen om spelenderwijs te leren schaken of hun niveau op te krikken. Dit zal gebeuren in de Baron Gaston van 19h tot 20h. Luc zal proberen een en ander in goede banen te leiden, daarbij geholpen door Walter. Als er nog leden zijn die willen helpen, heel graag dan!

Momenteel zijn we (Sigri in China niet meegerekend) met 5 mensen in het bestuur: Eugène, Paul, Pieter, Walter en Luc. Eigenlijk is dat te weinig om de club op een adequate manier op de rails te houden. Er moet zoveel gebeuren, ook zaken die op het eerste gezicht niet opvallen! We hebben dringend hulp nodig. Wie zin heeft om zijn steentje bij te dragen: neem contact op met een van de bestuursleden.

Lucas

Herinnering aan het bezoek, in 2006, van Boris Spasky aan de club, een van de roemrijke gebeurtenissen uit ons rijk verleden!

Kortsluiting

Een rubriek die lange tijd verscheen in Schaakschild was “Kortsluiting”. De naam zegt het zelf: geen al te lange partijen die een merkwaardig verloop kenden.

In Schaakschild van juni 1976 (!) vond ik een partij met de volgende commentaar: “In het Zomertornooi is deze maand wel de kortste partij ooit in onze club gespeeld. Guy Eben werd in een bekende openingsval gelokt die hij wellicht nooit meer zal vergeten. Pierre Helms schilderde in 7 zetten een “zeekadettenmat” op het bord als volgt:

Wit: Pierre Helms – Zwart: Guy Eben

1. e4 – c5
2. Pc3 – e5
3. Lc4 – d6
4. Pf3 – Lg4
5. Pxe5 – Lxd1 (?)
6. Lxf7 – Ke7
7. Pd5 mat!

Een foto uit de oude doos: Pierre Helms en Ignace VDM zaten, lang geleden, nog samen in het bestuur van BSS!

De hiervoor vermelde “kortsluitings–partij” deed me denken aan een partij die ik zelf speelde tegen Paul Kersten, en waarin ik, op zet 8, het argeloze slachtoffer werd…

Wit: Luc Jacobs – Zwart: Paul Kersten

1. d4 – Pf6
2. c4 – e5
3. dxe5 – Pg4
4. Lf4 – Pc6
5. Pf3 – Lb4+
6. Pd2 – De7
7. a3 – Pgxe5
8. axb4 – Pd3 mat!

Hilariteit alom natuurlijk. Maar het verhaal is nog niet ten einde …

Ik mailde naar mijn pensioenschaakvrienden: “Moeten jullie nu eens weten wat ik in de club heb meegemaakt …”, en ik stuurde de bewuste partij door. Mijn kozijn Rob heeft de mail aandachtig bestudeerd en op een rapidtornooitje een tijd later, speelde hij met zwart dezelfde opening tegen mij. Jullie raden het al… ik maakte, “gejaagd door de klok”, weer die domme fout. We hebben er uitbundig mee kunnen lachen! Hoe was dat spreekwoord alweer van die ezel?

Wie een gelijkaardig avontuur beleefde, stuur het door! Voer voor de rubriek “Kortsluiting”!

Vele leden herkennen ongetwijfeld de cartoon bij de rubriek “Kortsluiting” uit vele afleveringen van “Schaakschild”!

Lucas

Tornooi van Geraardsbergen (Door Paul Jacobs)

Van 5 tot 12 augustus 2021 werd het tornooi van Geraardsbergen gehouden. Van Brasschaat en Schilde namen enkel Guy Baete, Johan Busschots en ikzelf deel.

Op deze 5 speeldagen werden 9 rondes gespeeld. Op 1dag 2 partijen spelen gaat nog, maar 4 dagen achtereen 2 rondes is toch tamelijk zwaar.

Volgens Elo rating was ik nummer 143 van de 223 deelnemers. Er waren een heleboel deelnemers met een rating hoger dan 2100 ELO, wat dan ook een idee geeft van de sterkte van dit tornooi.

Er werd gespeeld in 5 verschillende locaties en in sommige daarvan nog eens in verschillende lokalen.

Volgens de Covid–regels diende wel iedereen tijdens de partij een mondmasker te dragen, tenzij beide spelers akkoord waren zonder masker te spelen. Ik had wel de indruk dat 80 à 85 % van de deelnemers geen masker droeg tijdens het spelen.

Met een score van 50 % ben ikzelf vrij tevreden met mijn resultaat. Reken daarbij nog dat mijn laatste partij een winstpartij was tegen een tegenstrever van 1811 Elo . Ikzelf maar ook mijn tegenstrever vond dat ik een zeer degelijke partij had gespeeld. Voor diegenen die geïnteresseerd zijn volgt hierbij deze partij :

Geraardsbergen, ronde 9: Wit: Jacobs Paul – Zwart: Staes Herwig

1.	d4 – ç6	12.	Lxe4 – Dd7	23.	h5 – Tg8
2.	ç4 – d5	13.	Le3 – Tfd8	24.	Lg5 – Pd5 (diagram)
3.	çxd5 – çxd5	14.	Tç1 – Pe7	25.	La2 – Db7
4.	Pç3 – Pf6	15.	De2 – Tb8	26.	Tfe1 – Tbe8
5.	Pf3 – Pç6	16.	Tcd1 – b5	27.	Df3 – Le7
6.	e3 – e6	17.	Lb1 – Lb7	28.	Lxe7 – Txe7
7.	a3 – Ld6	18.	Pg5 – g6	29.	Te5 – Tge8
8.	Ld3 – 0–0	19.	h4 – f6	30.	hxg6+ – hxg6
9.	0–0 – a6	20.	Pe4 – Lxe4	31.	g4 – Tç8
10.	e4 – dxe4	21.	Lxe4 – f5	32.	gxf5 – exf5
11.	Pxe4 – Pxe4	22.	Lb1 – Kf7	33.	Txd5 – opgave

Schaakstudies

Men (vooral Jurgen ...) noemt mij wel eens een remisespeler .... Ik moet toegeven dat sommige van mijn remises (maar zeker niet allemaal) wel eens neigen naar een salonremise.

Dat remise halen soms echter een echt kunstwerkje kan zijn bewijst de volgende schaakstudie:

6. J. Sehwers, 1905

De witte stelling ziet er penibel uit. Zijn koning staat behoorlijk op de tocht en bovendien hangen links en rechts wat lichte stukken. Des te opmerkelijker is het dat wit met het grootste gemak remise forceert. Hoe?

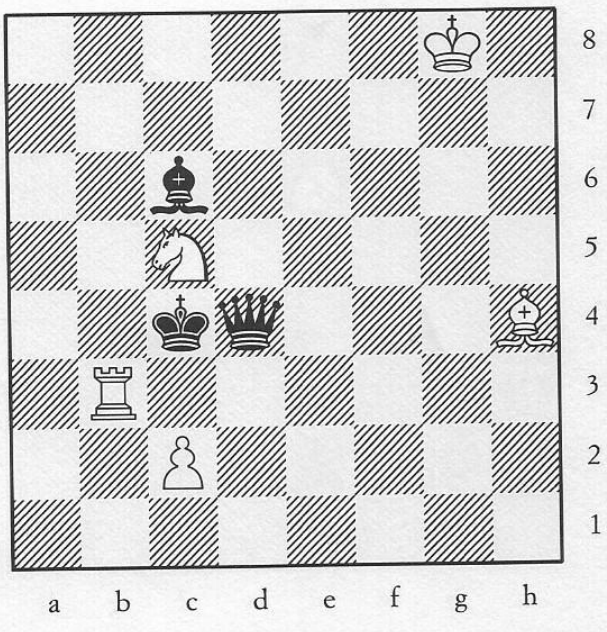

Oplossing:

Het vinden van de juiste oplossing vereist een creatieve geest. Wit kan namelijk alleen remise bereiken door vrijwillig afstand te doen van zijn gehele inboedel.

1. Tb4+! – Kxb4
2. c3+! – Kxc3 (Met 2…Dxc3 3. Le1! Dxe1 4. Pd3+ schiet zwart eveneens niets op)
3. Lf6! – Dxf6
4. Pe4+! – Lxe4 pat. Opgeruimd staat netjes.

Nog een opgave uit hetzelfde boekje:

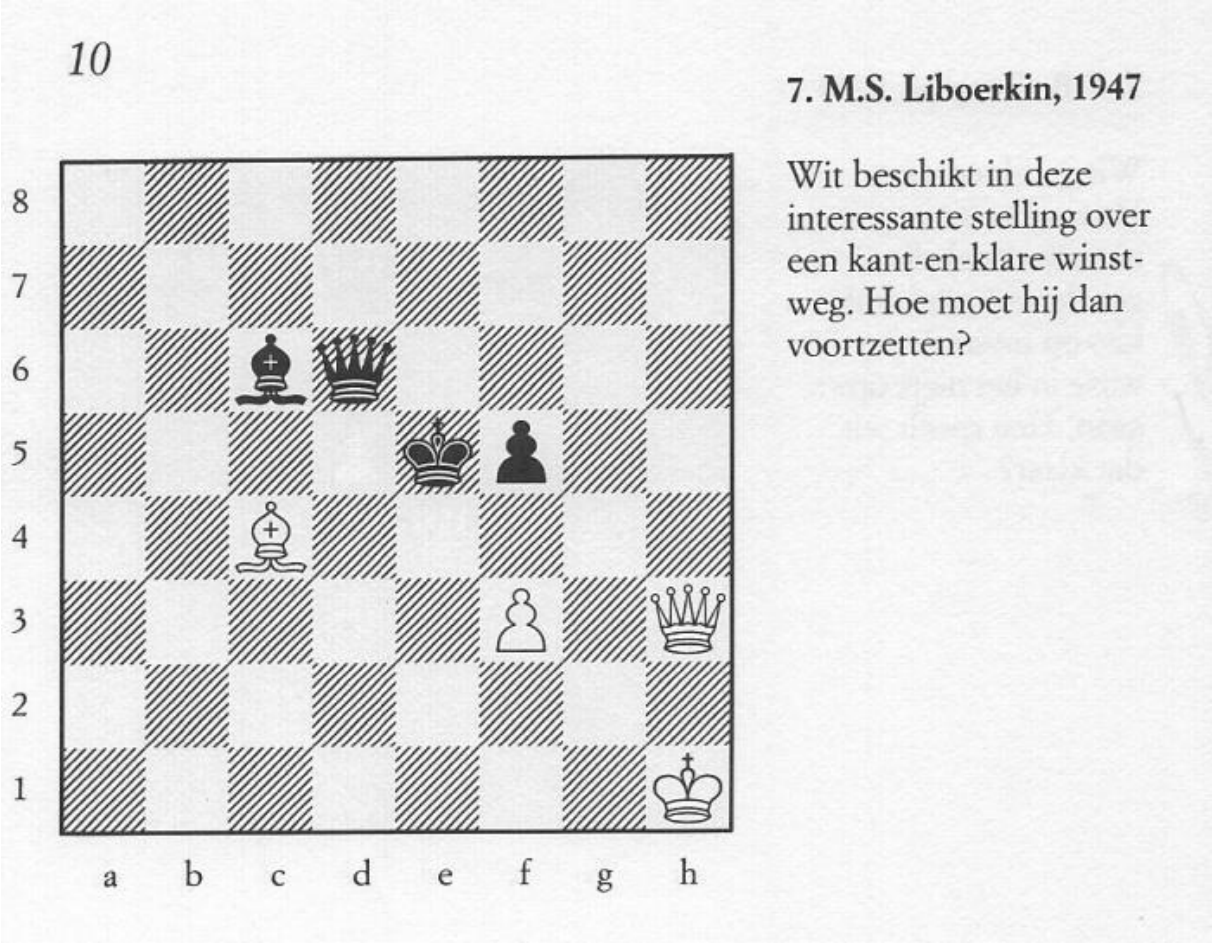

Oplossing:

Een serie “onbetekenende” schaakjes zijn voldoende om zwart tot overgave te dwingen.

Opgelet, daar gaat ie:

1. Dh8+ - Df6 (1…Kf4 2. Dh2+)
2. Db8+ Dd6 (2…Kd4 3. Db2+)
3. Db2+ - Dd4 (3…Kf4 4. Dh2)
4. Dh2+ - Df4 (4…f4 . Dh8+ of 4…Kf6 5. Dh8+) Wit lijkt geen stap verder te zijn gekomen, maar de tweede ronde brengt hem aanzienlijk meer geluk.
5. Dh8+ - Kd6
6. Db8+ en een duizelige zwarte koning kan het bijltje erbij neerleggen. Zijn dame gaat toch verloren.

Een grappige carroussel!

Lucas

Schaakproblemen

In het tijdschrift van december 1974 vond ik het volgende boeiende artikel van Ignace Vandemeulebroucke.

“Arme Meneer Loveday.

Schaakproblemen waren vroeger onderhevig aan andere vaste regels dan nu het geval is. Het waren zwaardere constructies, en bijna telkens via een quasi verplichte wending op te lossen. Ze waren dan ook meestal gebouwd op de partij-praktijk, al liepen er soms schitterende combinaties tussen.

Een belangrijke datum in de geschiedenis van de schaakproblematiek was het jaar 1845, toen het fameuze “Indische probleem” verscheen. Anoniem bij de aanvang werd het spoedig geïdentificeerd als afkomstig van een Anglikaanse preker in Indië (vandaar de naam), A. Loveday.

Het oorspronkelijke Indische probleem was een vierzet, maar wat meer is, echt revolutionair voor zijn tijd. Het volstond immers niet meer een partij-afkomstige richting te ontdekken, maar wilde men het probleem oplossen, moest men achter het thematische idee van de auteur zien te komen.

Indien men nu een probleem voorgeschoteld krijgt met de vermelding "Indisch thema", valt het gezoek nogal mee. Het thema-gegeven verraadt reeds veel: het vermijden van pat door een interferentie-zet op een eigen wit stuk, waardoor zwart een bewegingsmogelijkheid krijgt, en vlak daarna mat gaat. Deze interferentie-zet wordt de "kritische zet" genoemd.

Dat komt – misschien nogal lichtzinnig opgevat – neer op het volgende: ergens moet het blok rond de zwarte koning voor één ogenblikje opgeheven worden (anders wordt het pat). De zelf-interferentie wordt dan voorafgegaan door een zet met een stuk, dat over het kritische veld trekt (kritische veld=het veld waar precies de zelfinterferentie moet gebeuren). Deze zet, of dit tempo, heet men de kritische zet.

Reverend Dominee Loveday maakte in 1854 rond dit thema een probleem, waarvan hierna een versie:

Wit: Ka1, Td1, Lg2, Lh6, b2, f2, g4 (7stukken)

Zwart: Ke4, Pf3, b4, e5 (4stukken)

Opgave: mat in drie zetten.

Oplossing op de volgende bladzijde, maar als u zelf even wil zoeken, wacht dan met lezen…

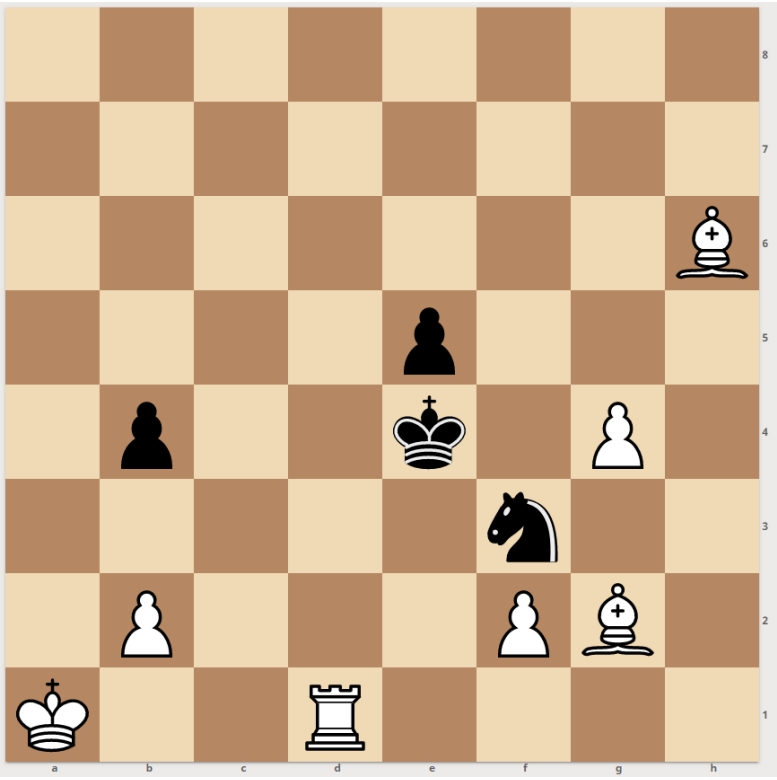

Met het zwarte paard gepend, en de zwarte koning geblokt, is het zonder meer duidelijk dat zwart slechts één zet kan doen, en zich klaarmaakt om "pat" te roepen.

Eerst maakt wit van zijn sleutelzet tegelijk een kritische zet: 1. Lh6-c1 (passeert het kritische veld d2) zwart speelt b4-b3.

Dan volgt de zelf-interferentie op het kritische veld: 2. Td1-d2 (heft het pad op). De zwarte koning krijgt nu één veld en speelt: Ke4-f4.

3. Td2-d4 dubbelschaak en mat!

Een mooi probleem, en begrijpelijk een revelatie voor zijn tijd."

Waarom spreekt Ignace van de "ARME" Meneer Loveday. Wel, blijkbaar was de bovenstaande opgave eigenlijk niet de oorspronkelijke … Maar het vervolg van dit verhaal hou ik liever voor de volgende keer, anders wordt het misschien wat te veel! Dus, in aflevering 2 van ons tijdschriftje volgt het verdere verhaal van de "Arme Mijnheer Loveday" …

Lucas